

Grønlands Selvstyre,

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling

København, den 16. juli 2024

Høringssvar til den supplerende høring af Inatsisartutlov om turistvirksomhed, om zoneinddeling m.v. for erhvervmæssig virksomhed og begrænsning i adgang til visse områder.

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF) har den 2. juli 2024 modtaget den supplerende høring af Inatsisartutlov om turistvirksomhed og takker i den forbindelse for muligheden for at afgive yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Det er positivt at konstatere, at der er foretaget ændringer i det fremsendte udkast i forhold det oprindelige lovforslag. Ændringerne vil desværre ikke løse de problemstillinger, som DRF har påpeget i sit høringssvar af den 5. juni 2024.

Det er således DRF's klare opfattelse, at lovforslaget fortsat vil få betydelige negative konsekvenser både for den grønlandske turisme og for de danske rejsearrangører, der gennem mange år har bidraget til at styrke den grønlandske turisme.

DRF skal på den baggrund henvise til sit høringssvar af den 5. juni 2024, idet bemærkningerne deri fortsat gøres gældende som en helhed.

Som det fremgår af ovennævnte høringssvar, er det primært lovforslaget § 9 vedrørende ejerskabskravene, som DRF er yderst betænkelig ved. Ændringerne i henholdsvis kapitalkravet og deltagerantallet i personselskaber fra 2/3 til det foreslåede "mere end halvdelen" er desværre stadig yderst problematiske.

Lovforslaget indeholder fortsat ikke et eneste argument, forklaring eller for den sags skyld en uddybning, der begrundet nødvendigheden af at indføre de foreslåede ejerskabskrav.

Der er trods adskillige opfordringer hertil i første høringsrunde heller ikke redegjort for, hvordan lovforslaget har de påståede positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. DRF skal opfordre til, at der fremlægges en sådan redegørelse fremfor lovforslagets nuværende blotte konstatering uden nogen nærmere begrundelse.

Som påpeget i DRF's hørings svar, er det DRF's opfattelse, at ejerskabskravene i § 9 meget vel vil kunne betragtes som et ekspropriativt indgreb over for de af DRF's medlemmer, der gennem mange år har været etableret og opereret i Grønland.

Der er her tale om virksomheder, der gennem mere end 30 år har opereret i Grønland, og hvor størstedelen af virksomhedernes afkast løbende er blevet reinvesteret i Grønland til gavn for lokalbefolkningen og hele værdikæden i den grønlandske turisme.

Der blev den 6. juni 2024, dagen efter høringsfristen på lovforslaget, afholdt et møde, hvor Kammeradvokaten redegjorde for, hvilke ekspropriationsretlige overvejelser, lovforslaget har givet anledning til. På baggrund heraf, syntes Kammeradvokatens konklusion på mødet at være, at lovforslaget generelt set ikke vil have karakter af ekspropriation.

I den efterfølgende supplerende høring, er der under pkt. 2.1.2 i lovforslagets bemærkninger indsat nogle betragtninger vedrørende ekspropriation. Det følger af bemærkningerne, at man har overvejet, hvorvidt lovforslagets krav om tilhørsforhold til Grønland giver anledning til ekspropriationsretlige overvejelser.

I forlængelse heraf anføres det, at det skal sikres, at der ikke sker overførsel af en ejendomsret, hvilket bl.a. kan ske ved, at der indsættes en dispensationsadgang til særlige tilfælde, hvor lovens krav ellers ville føre til, at der ville blive tale om ekspropriation.

Endelig følger det, at lovforslagets øvrige undtagelsesbestemmelser samt en overgangsbestemmelse kan være med til at sikre, at der ikke ved kravene bliver tale om ekspropriation.

Uanset at loven gælder for alle virksomheder, der driver turismevirksomhed på Grønland, vil lovforslaget utvivlsomt ramme få helt specifikke virksomheder ekstraordinært hårdt. Det er således fortsat DRF's opfattelse, at lovforslaget for flere af DRF's medlemmer vil kunne anses som et ekspropriativt indgreb.

DRF har på den baggrund indhentet et responsum fra professor, dr.jur. Frederik Waage, der nærmere har belyst, hvilke ekspropriationsretlige overvejelser, lovforslaget efter hans vurdering giver anledning til. Dette responsum vedlægges nærværende hørings svar.

I den forbindelse henledes opmærksomheden på den i lovforslagets bemærkninger nævnte dispensationsadgang. Eftersom lovforslaget ikke indeholder hjemmel til ekspropriation, og da der ved indgreb i ejendomsretten gælder et skærpet hjemmelskrav, vil udgangspunktet være, at personer og

virksomheder omfattet af § 9 har et decideret retskrav på dispensation, hvis der sker krænkelse af grundlovens § 73.

DRF skal således opfordre til, at betingelserne for ekspropriation indskrives i lovforslagets § 4 vedrørende muligheden for at dispensere fra kravene i lovforslagets §§ 8-11.

DRF skal endvidere opfordre til, at man i lovforslagets bemærkninger forholder sig mere specifikt til spørgsmålet om ekspropriation og de få helt specifikke virksomheder, der bliver ramt ekstraordinært hårdt som følge af lovforslaget.

Endelig skal DRF gentage sin opfordring fra sit høringssvar af den 5. juni 2024 om, at man helt fjerner de i § 9 foreslåede ejerskabskrav. Subsidiært, at man i stedet for at lovgive ex tunc udelukkende lovgiver ex nunc, således at allerede etablerede virksomheder i Grønland ikke omfattes af lovforslagets § 9.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål eller uddybning står DRF naturligvis til rådighed herfor.

Med venlig Hilsen

Jakob Hahn

Branchedirektør, advokat

Danmarks Rejsebureau Forening